ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΕΣΠΑ 2007-2013
Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκπαίδευση Διευθυντικών Στελεχών

Περιεχόμενο, εργαλεία, διαδικασία διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών

Πόσες πολιτικές υπάρχουν;

Πολιτική

Πολιτική επιστήμη

Γραφειοκρατία

Δημόσια Πολιτική

Κράτος – πολιτική – διοίκηση - οικονομία

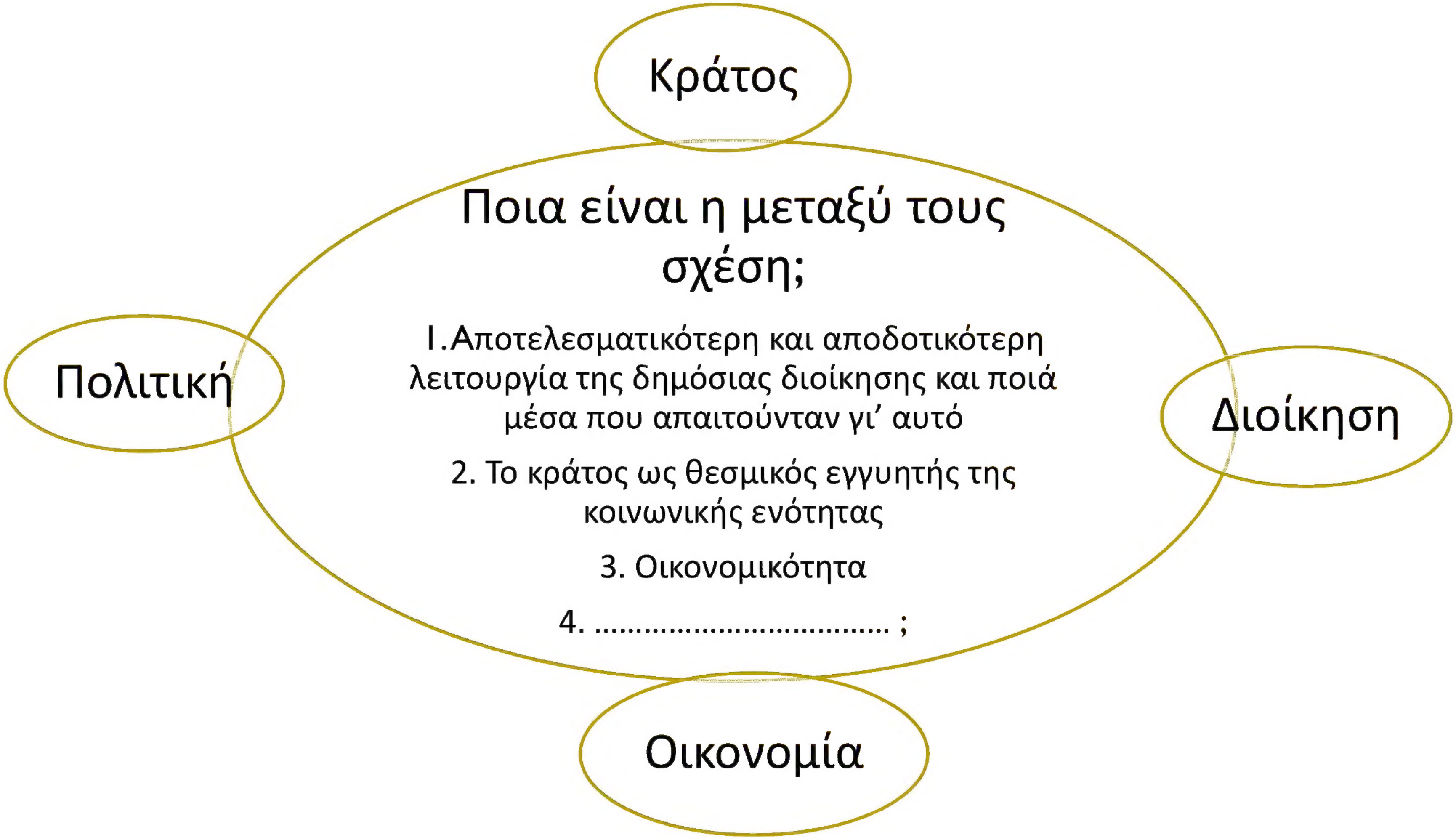

Ποια είναι η νέα πολιτική;

- Αυτή που δεν στηρίζεται μόνο στην πειθώ/χειραγώγηση αλλά:
  - Τεκμηριώνει τις δράσεις της με επιχειρήματα και δεδομένα
  - Διασφαλίζει την εφαρμογή της
  - Διαθέτει «αισθητήρες» για να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις υποδείξεις που προκύπτουν από την παρακολούθηση της εφαρμογής της
  - Η αξιολόγηση της πολιτικής

Ο ρόλος της διοικητικής επιστήμης

- Αμφισβητείται η εγκυρότητα της διάκρισης των επιστημών σε «περιγραφικές» και «δεοντικές»

- Η σύγχρονη διοικητική επιστήμη δεν περιορίζεται μόνο στην περιγραφική της διάσταση. Διατυπώνει σειρά αξιωμάτων, μεθοδολογιών και οδηγιών κανονιστικού χαρακτήρα προς τις δημόσιες οργανώσεις και τους αναφερόμενους σε αυτές.

Σχεδιασμός εφαρμογή και αξιολόγηση δημόσιων πολιτικών

- Δύο κυρίαρχα ρεύματα: Η ευρωπαϊκή παράδοση και η αμερικανική πρακτική.
  - Στην ευρωπαϊκή παράδοση, το κράτος έχει συνδεθεί άρρηκτα με τους (εθνικούς) θεσμούς, τους νόμους, το δημόσιο συμφέρον και την κοινωνική ευημερία.
    - Το κράτος διορθώνει τα σφάλματα της αγοράς και καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας, συμβίωσης και επικοινωνίας των διαφορετικών κοινωνικών συστημάτων και ομάδων.
    - Το μέσον που χρησιμοποιεί για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του είναι οι ρυθμιστικοί κανόνες και η νομιμοποίηση των ενεργειών του γίνεται από τον ίδιο τον λαό
  - Στην αμερικανική πρακτική, η διακυβέρνηση και η δημοκρατία δεν αποτελούν κατηγορήματα του κράτους ή του πολιτικού συστήματος, αλλά της ίδιας της κοινωνίας και εκδηλώνονται με τη μορφή της αυτο-οργάνωσης.
    - Η δημόσια διοίκηση, οι νόμοι και τα δικαστήρια έχουν ισχυρότατες διεπαφές
    - Στις ΗΠΑ η διοικητική επιστήμη δεν συνδέεται κατ’ ανάγκη με το διοικητικό δίκαιο

Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στην Ελλάδα

- Στην Ελλάδα, οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες είναι εν πολλοίς κατευθυνόμενες από τις χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχουν τα διαρθρωτικά ταμεία και για το λόγο αυτό στηρίζονται στις αρχές της Ευρωπαϊκής διακυβέρνησης
- Οι στόχοι της διακυβέρνησης της ΕΕ είναι:
  - Η μεγαλύτερη και αμεσότερη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων,
  - Η ενίσχυση της λογοδοσίας και της υπευθυνότητας των συμμετεχόντων στις αποφάσεις, και
  - Η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής των Ευρωπαϊκών πολιτικών

Ευρωπαιοποίηση

- Ευρωπαιοποίηση είναι η διαδικασία δημιουργίας, διάχυσης και θεσμοποίησης τυπικών και άτυπων κανόνων, διαδικασιών, παραδειγμάτων πολιτικής, τρόπων «του να πραγματοποιείς» και κοινών πεποιθήσεων και αρχών, οι οποίες νοηματοδοτούνται και σχηματοποιούνται κατά τη δημιουργία κοινών δημόσιων πολιτικών και, εν συνεχεία, ενσωματώνονται στη λογική των εγχώριου λόγου, της ταυτότητας, των πολιτικών δομών και δημόσιων πολιτικών.
  - Η Ευρωπαιοποίηση είναι κάτι περισσότερο από σύγκλιση, κάτι περισσότερο από εναρμόνιση και από πολιτική ολοκλήρωση.

Εισαγωγή θεμάτων στην ατζέντα δημόσιας πολιτικής

- Διαμόρφωση της δημόσιας ατζέντας είναι η διαδικασία κατά την οποία αιτήματα ομάδων πίεσης ή συμφερόντων μετασχηματίζονται σε θέματα που έλκουν την προσοχή εκείνων που έχουν δημόσια αξιώματα και μετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
- Δημόσια ατζέντα
  - Σε αυτήν περιλαμβάνονται θέματα που αναδεικνύονται από τα ΜΜΕ, θέματα που σημαντική μερίδα πολιτών θεωρεί σημαντικά κ.λπ.
- Ατζέντα δημόσιας πολιτικής
  - Είναι ο κατάλογος των θεμάτων με τα οποία οι μετέχοντες στην διαδικασία λήψης αποφάσεων έχουν δεσμευτεί ότι θα ασχοληθούν.
  - Εναλλακτικές: το σύνολο των πιθανών τρόπων αντιμετώπισης ενός προβλήματος.
    - Τα επιτελικά στελέχη κεντρικών υπηρεσιών υπουργείων και οργανισμών έχουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό και την εξειδίκευση των εναλλακτικών

Οι φάσεις της διαμόρφωσης της ατζέντας δημόσιας πολιτικής

- Στη φάση συγκρότησης του προβλήματος καθορίζονται ως ένα σημείο οι δρώντες, ή τα μέσα που διαθέτουν, οι τρόποι διάρθρωσης και δράσης τους, καθώς και η φύση των σχέσεων τους.

- Τέσσερις φάσεις στο πλαίσιο των μηχανισμών αποκρυστάλλωσης των σχηματισμών δρώντων.
  - Φάση προβληματισμού.
  - Διαμόρφωση «μηχανισμών κινήτρων»
  - Κατάταξη
  - Κινητοποίηση